

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

90

Όν/μο:.....

Α΄ Λυκείου

Ύλη: Ανισώσεις-Ακολουθίες

16-03-14

Θέμα 1^ο:

A.1. Να δώσετε τον ορισμό του τριωνύμου 2^{ου} βαθμού (μον.3)

A.2. Να αποδείξετε ότι το τριώνυμο μετασχηματίζεται στη μορφή $f(x) = \alpha \left[\left(x + \frac{\beta}{2\alpha} \right)^2 - \frac{\Delta}{4\alpha^2} \right]$ (μον.4)

A.3. Να αποδείξετε ότι αν $\Delta > 0$ το τριώνυμο γράφεται $f(x) = \alpha(x - \rho_1)(x - \rho_2)$ όπου ρ_1, ρ_2 οι ρίζες του. (μον.4)

A.4. Να αποδείξετε ότι, όταν $\Delta > 0$, το τριώνυμο είναι:

- Ετερόσημο του α για τις τιμές του x που βρίσκονται μεταξύ των ριζών.
- Ομόσημο του α για τις τιμές του x που βρίσκονται εκτός των ριζών. (μον.4)

A.5. Να κυκλώσετε το (Σ) ή το (Λ) στις προτάσεις :

1. Η ακολουθία $\alpha_n = 3n + 5$ είναι αριθμητική πρόοδος.	Σ	Λ
2. Αν οι α, β, γ είναι διαδοχικοί όροι γεωμετρικής προόδου τότε ο β είναι ο γεωμετρικός μέσος των α, β, γ .	Σ	Λ
3. Έστω (α_n) γεωμετρική πρόοδος με λόγο λ . Οι αριθμοί $\alpha_1, \alpha_3, \alpha_5, \dots, \alpha_{2\mu+1}$ είναι διαδοχικοί όροι γεωμετρικής προόδου με λόγο λ^2 .	Σ	Λ
4. Έστω (α_n) αριθμητική πρόοδος με διαφορά ω . Οι αριθμοί $\alpha_1, \alpha_4, \alpha_7, \dots$ δημιουργούν μια νέα αριθμητική πρόοδο με διαφορά 2ω .	Σ	Λ
5. Σε μια αριθμητική πρόοδο με 10 όρους ο 4 ^{ος} όρος από το τέλος είναι ο α_7	Σ	Λ

(μον.10)

Θέμα 2^ο:

A.1. Να βρείτε τους αριθμούς $\alpha \in \mathbb{R}$, για τους οποίους η λύση της εξίσωσης $\frac{3x+2}{7} - x = \frac{x}{2} + 1$ είναι λύση και της ανίσωσης

$$\frac{3}{2}(x - \alpha) \leq \frac{2x + \alpha}{4} . \quad (\text{μον.5})$$

A.2. Να λυθεί η ανίσωση $(\lambda^2 + \lambda + 1) \cdot x > \lambda^3 - 1, \lambda \in \mathbb{R}$ (μον.5)

A.3. Να λυθεί η ανίσωση $\left| \frac{x}{|x|+1} \right| < \frac{1}{2}$ (μον.5)

A.4. Να λυθεί η ανίσωση $x^4 - 5x^2 + 4 < 0$ (μον.5)

A.5. Αν το τριώνυμο $f(x) = \alpha x^2 + \beta x + 2013, \alpha \neq 0$ είναι διαφορετικό του μηδενός για κάθε $x \in \mathbb{R}$ να δείξετε ότι $f(2014) > 0$ (μον.5)

Θέμα 3^ο:

A. Αν $-x^3 + k, x^2 + 3 + k, -3x + k$ με τη σειρά που δίνονται είναι τρεις πρώτοι όροι αριθμητικής προόδου και έχουν άθροισμα 27, τότε :

A1. Να αποδείξετε ότι $x = -2$ (μον.5)

A2. Να βρείτε τον αριθμό k (μον.5)

A3. Να υπολογίσετε τον εικοστό όρο της προόδου. (μον.5)

A4. Να υπολογίσετε το άθροισμα των 20 πρώτων όρων της προόδου. (μον.5)

B. Να βρείτε τον a_{21} μιας γεωμετρικής προόδου με $a_{13} = \sqrt{2}$ και $a_{23} = 32\sqrt{2}$ (μον.5)

Θέμα 4^ο:

A. Η τιμή αγοράς ενός ηλεκτρονικού υπολογιστή είναι μεγαλύτερη από 620€ και μικρότερη από 640€. Κατά την αγορά συμφωνήθηκαν τα εξής :

- Να δοθεί προκαταβολή 120€ .
- Η εξόφληση του υπόλοιπου ποσού να γίνει σε 10 μηνιαίες δόσεις .
- Κάθε δόση να είναι μεγαλύτερη από την προηγούμενη κατά ω €, όπου ω θετικός ακέραιος .
- Η τέταρτη δόση να είναι 48€ .

A.1. Να βρείτε την τιμή του ω .

(μον.5)

A.2. Να βρείτε το ποσό της τελευταίας δόσης, αν $\omega=2$.

(μον.5)

A.3. Να βρείτε την τιμή της αγοράς του υπολογιστή .

(μον.5)

B.

B1. Να βρείτε για ποιες τιμές ορίζεται η παράσταση

$$f(x) = \frac{\sqrt[3]{x^2 - 2x + 2} - 10}{\sqrt{-x^2 + 9x}}$$

(μον.5)

B2. Αν η $\alpha_1=4$ είναι η μικρότερη τιμή για την οποία ορίζεται η παράσταση $f(x)$, είναι ο πρώτος όρος μιας γεωμετρικής προόδου και $\lambda = \sqrt{\alpha_1}$ ο λόγος της να βρείτε ποιος όρος της προόδου δεν υπερβαίνει τον 1024 .

(μον.5)

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ (Ενδεικτικές)

Θέμα 1^ο:

A.1. Θεωρία **A.2.** Θεωρία **A.3.** Θεωρία **A.4** Θεωρία

A.5. 1Σ , 2Λ , 3Σ , 4Λ , 5Σ

Θέμα 2^ο

A.1. • Η εξίσωση $\frac{3x+2}{7} - x = \frac{x}{2} + 1 \Leftrightarrow 2(3x+2) - 14x = 7x + 14 \Leftrightarrow$

$$6x + 4 - 14x = 7x + 14 \Leftrightarrow 6x - 14x - 7x = 14 - 4 \Leftrightarrow$$

$$-15x = 10 \Leftrightarrow x = -\frac{10}{15} \Leftrightarrow x = -\frac{2}{3}$$

• Η ανίσωση $\frac{3}{2}(x - \alpha) \leq \frac{2x + \alpha}{4} \Leftrightarrow 6(x - \alpha) \leq 2x + \alpha \Leftrightarrow$

$$6x - 6\alpha \leq 2x + \alpha \Leftrightarrow 6x - 2x \leq 6\alpha + \alpha \Leftrightarrow 4x \leq 7\alpha \Leftrightarrow$$

$$x \leq \frac{7\alpha}{4} \quad \text{ή} \quad x \in \left(-\infty, \frac{7\alpha}{4}\right]$$

Η λύση $x = -\frac{2}{3}$ της εξίσωσης είναι και λύση της ανίσωσης

$$\text{αν } -\frac{2}{3} \leq \frac{7\alpha}{4} \Leftrightarrow 21\alpha \geq -8 \Leftrightarrow \alpha \geq -\frac{8}{21}$$

A.2. Το τριώνυμο $\lambda^2 + \lambda + 1$ έχει $\Delta = 1^2 - 4 \cdot 1 \cdot 1 = -3 < 0$ άρα είναι θετικό για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$.

Η ανίσωση $(\lambda^2 + \lambda + 1)x > \lambda^3 - 1$ γράφεται ισοδύναμα:

$$x > \frac{(\lambda - 1)(\lambda^2 + \lambda + 1)}{\lambda^2 + \lambda + 1} \Leftrightarrow x > \lambda - 1$$

A.3. Η ανίσωση $\left| \frac{x}{|x|+1} \right| < \frac{1}{2}$ ισοδύναμα γράφεται :

$$\frac{|x|}{||x|+1|} < \frac{1}{2} \Leftrightarrow \frac{|x|}{|x|+1} < \frac{1}{2} \Leftrightarrow 2|x| < |x|+1 \Leftrightarrow |x| < 1 \Leftrightarrow -1 < x < 1$$

A.4. Θέτουμε $x^2 = y$ και η ανίσωση $x^4 - 5x^2 + 4 < 0 \Leftrightarrow$

$$y^2 - 5y + 4 < 0 \Leftrightarrow 1 < y < 4 \text{ \small ετερ} \text{ \small άρα } 1 < x^2 < 4 \Leftrightarrow$$

$$\sqrt{1} < \sqrt{x^2} < \sqrt{4} \Leftrightarrow 1 < |x| < 2 \Leftrightarrow \begin{array}{l} |x| > 1 \\ |x| < 2 \end{array} \Leftrightarrow \begin{array}{l} x < -1 \text{ ή } x > 1 \\ -2 < x < 2 \end{array} \text{ \small άρα}$$

$$-2 < x < -1 \text{ ή } 1 < x < 2 \text{ δηλ } x \in (-2, -1) \cup (1, 2)$$

A.5. Αφού το τριώνυμο είναι $\neq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, δεν έχει ρίζες.

Θα έχει επομένως $\Delta < 0$, οπότε είναι πάντα ομόσημο του a . Οι τιμές του λοιπόν έχουν όλες ίδιο πρόσημο.

Είναι $f(0) = 2013 > 0$ άρα και $f(2014) > 0$.

Θέμα 3^ο

A.1. Αφού οι αριθμοί είναι δ.ο.α.π θα ισχύει:

$$(x^2 + 3 + \kappa) - (-x^3 + \kappa) = (-3x + \kappa) - (x^2 + 3 + \kappa) (= \omega) \Leftrightarrow$$

$$x^3 + x^2 + 3 = -3x - x^2 - 3 \Leftrightarrow x^3 + 2x^2 + 3x + 6 = 0 \Leftrightarrow$$

$$x^2(x + 2) + 3(x + 2) = 0 \Leftrightarrow (x + 2)(x^2 + 3) = 0 \Leftrightarrow$$

$$x + 2 = 0 \Leftrightarrow x = -2$$

A.2. Οι τρεις όροι είναι οι: $-(-2)^3 + \kappa$, $(-2)^2 + 3 + \kappa$, $-3(-2) + \kappa$

δηλ $\kappa + 8$, $\kappa + 7$, $\kappa + 6$. Έχουν άθροισμα 27 άρα

$$\kappa + 8 + \kappa + 7 + \kappa + 6 = 27 \Leftrightarrow 3\kappa = 6 \Leftrightarrow \kappa = 2.$$

A.3. Οι τρεις όροι είναι οι 10, 9, 8 οπότε $\omega = -1$.

$$\text{Είναι } \alpha_{20} = \alpha_1 + 19\omega = 10 + 19 \cdot (-1) \Rightarrow \alpha_{20} = -9$$

A.4. Είναι $S_{20} = \frac{20}{2} [2\alpha_1 + 19 \cdot \omega] = 10 [2 \cdot 10 + 19(-1)] = 10 \cdot 1$

$$\text{δηλ } S_{20} = 10$$

$$\text{B. Έχουμε: } \begin{cases} \alpha_{13} = \sqrt{2} \\ \alpha_{23} = 32\sqrt{2} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \alpha_1 \cdot \lambda^{12} = \sqrt{2} & (1) \\ \alpha_1 \cdot \lambda^{22} = 32\sqrt{2} & (2) \end{cases}$$

$$\text{Διαιρούμε κατά μέλη: } \frac{(2)}{(1)} \Rightarrow \frac{\alpha_1 \cdot \lambda^{22}}{\alpha_1 \cdot \lambda^{12}} = \frac{32\sqrt{2}}{\sqrt{2}} \Rightarrow \lambda^{10} = 32 \Leftrightarrow$$

$$\lambda^{10} = 2^5 \Leftrightarrow \lambda^2 = 2$$

$$\text{Από την ισότητα (1)} \Rightarrow \alpha_1 \cdot 2^6 = \sqrt{2} \text{ άρα } \alpha_1 = \frac{\sqrt{2}}{2^6} \text{ οπότε}$$

$$\alpha_{21} = \alpha_1 \cdot \lambda^{20} = \frac{\sqrt{2}}{2^6} \cdot (\lambda^2)^5 = \frac{\sqrt{2}}{2^6} \cdot 2^{10} = 2^4 \cdot \sqrt{2} \text{ άρα } \alpha_{21} = 16\sqrt{2}$$

Θέμα 4^ο

A. Έστω x η τιμή αγοράς. Αυτή προκύπτει από την προκαταβολή και τις 10 δόσεις, οι οποίες αποτελούν αριθμητική πρόοδο, έστω α_1 ο πρώτος όρος και ω η διαφορά. Τότε είναι:

$$620 < x < 640 \Leftrightarrow 620 < 120 + S_{10} < 640 \Leftrightarrow$$

$$500 < \frac{10}{2} [2\alpha_1 + 9 \cdot \omega] < 520 \Leftrightarrow 500 < 5(2\alpha_1 + 9\omega) < 520$$

$$100 < 2\alpha_1 + 9\omega < 104 \quad (1)$$

A.1. Είναι $\alpha_4 = 48 \Leftrightarrow \alpha_1 + 3\omega = 48 \Leftrightarrow \alpha_1 = 48 - 3\omega \quad (2)$

$$\text{Η (1)} \Rightarrow 100 < 2(48 - 3\omega) + 9\omega < 104 \Leftrightarrow$$

$$100 < 96 - 6\omega + 9\omega < 104 \Leftrightarrow 4 < 3\omega < 8 \Leftrightarrow \frac{4}{3} < \omega < \frac{8}{3} .$$

Επειδή το ω είναι θετικός ακέραιος έχει τιμή $\omega=2$ και $\alpha_1=42$

A.2. Η τελευταία, 10^η, δόση είναι $\alpha_{10} = \alpha_1 + 9\omega$ δηλ

$$\alpha_{10} = 42 + 9 \cdot 2 \Rightarrow \alpha_{10} = 60\text{€}$$

A.3. Η τιμή αγοράς είναι:

$$x = 10 + S_{10} = 120 + \frac{10}{2} (2\alpha_1 + 9\omega) = 120 + 5(2 \cdot 42 + 9 \cdot 2) \text{ δηλ}$$

$$x = 630\text{€} .$$

B.1. Η παράσταση ορίζεται όταν $|x^2 - 2x + 2| - 10 \geq 0$ (1) και

$$-x^2 + 9x > 0 \quad (2)$$

• Λύνω την (1): $|x^2 - 2x + 2| - 10 \geq 0 \Leftrightarrow |(x^2 - 2x + 1) + 1| - 10 \geq 0 \Leftrightarrow$

$$|(x-1)^2 + 1| - 10 \geq 0 \Leftrightarrow (x-1)^2 + 1 - 10 \geq 0 \Leftrightarrow$$

$$x^2 - 2x + 1 + 1 - 10 \geq 0 \Leftrightarrow x^2 - 2x - 8 \geq 0 \Leftrightarrow \begin{matrix} \text{ομόσημο} \\ \text{του } \alpha \end{matrix} \quad x \leq -2 \text{ ή } x \geq 4 \quad (3)$$

• Λύνω την (2): $-x^2 + 9x > 0 \Leftrightarrow \begin{matrix} \text{ετερ} \\ \text{του } \alpha \end{matrix} \quad 0 < x < 9 \quad (4)$

Η συναλήθευση των (3) και (4) είναι τα $x \in [4, 9)$

Η $f(x)$ λοιπόν ορίζεται για τα $x \in [4, 9)$.

B2. Είναι $a_1=4$ και $\lambda = \sqrt{4} = 2$.

Θέλουμε να είναι $a_n \leq 1024$ δηλ $a_1 \cdot \lambda^{n-1} \leq 1024$ δηλ

$$4 \cdot 2^{n-1} \leq 1024 \Leftrightarrow 2^{n-1} \leq 256 \Leftrightarrow 2^{n-1} \leq 2^8 \Leftrightarrow n-1 \leq 8 \Leftrightarrow n \leq 7$$

Οι όροι λοιπόν μέχρι και τον a_7 δεν ξεπερνούν το 1024.